

BIOSTATISTIKA PRO LÉKAŘE – PRINCIPY ZÁKLADNÍCH METOD A JEJICH INTERPRETACE S VYUŽITÍM STATISTICKÉHO SYSTÉMU R

Kniha RNDr. Bohumíra Procházky připravovaná nakladatelstvím Karolinum je určena především lékařům. Popisuje základní statistické postupy, ukazuje interpretaci získaných výsledků a jsou v ní zmíněny i chyby, kterých se může autor při analýze dat dopustit.

Lze ji doporučit především těm, kdo se zajímají o „evidence-based medicine“. Její text je možno číst i tak, že se čtenář soustředí na způsob interpretace výsledků a předpoklady pro použití jednotlivých statistických metod, aniž by se vyčerpával studiem, jak programovat analytický balík R. Kniha je užitečná nejen pro lékaře, ale i pro další profese jak k seznámení se statistickými metodami, tak i jako návod k nalezení společného jazyka mezi lékařem a analytikem. Jejich nepochopení přináší v praxi mnoho interpretačních problémů jak v oblasti volby adekvátních metod, tak i v správné interpretaci. Autor se více zaměřuje na epidemiologickou problematiku a analýzu přežití.

Poslední kategorií čtenářů, pro které bude text velmi užitečný, jsou i samotní statistici a biostatistici, protože poukazuje na rozdíly v jazyce, kterým se vyjadřují lé-

kaři a statistici. Což samozřejmě platí také obráceně, tj. i pro lékaře. Zde je třeba podtrhnout autorovy letité zkušenosti s výukou biostatistiky na lékařských fakultách.

Autor popsal prakticky celé spektrum problémů, na které lékař může při čtení lékařské literatury prezentující data narazit, a to jazykem, který je srozumitelný výše definovaným cílovým skupinám.

Kniha seznamuje s prací v programu R „R Foundation for Statistical Computing“, Vienna, Austria, (<http://www.R-project.org/>), který je volně šiřitelný a je používán nejen analytiky, ale i lékaři. Zároveň se pokouší zaplnit prostor v české literatuře v oblasti popisu práce s uvedeným programem a zbavuje strachu z provádění výpočtů. Zdaleka však není pouhým návodem k používání programu R, ale zaměřuje se především na interpretaci a je tedy přínosná i pro uživatele jiných statistických systémů.

MUDr. Zdeněk Šmerhonský, Ph.D.
Ministerstvo zdravotnictví ČR